

گفت‌وگوی صبا با مجید رحمتی، بازیگر تئاتر و تلویزیون:

با نقالی و شاهنامه در برابر تحریف‌های رسانه‌ای می‌ایستیم

مجید رحمتی، بازیگر تئاتر و تلویزیون، در حاشیه برنامه «برای ایران سرچشمه هنر» در محوطه تئاتر شهر، با تأکید بر نقش بی‌واسطه و تربیت‌کننده تئاتر، شاهنامه‌خوانی و نقالی را راهکاری مؤثر برای ایجاد همبستگی مردمی، تقویت روحیه حماسی و مقابله با جریان تحریف‌شده اطلاعات در روزهای جنگ روانی دانست.

ناصر ارباب
گزارش

کمبودها و خلأهای زندگی شخصی خود را همیشه در قالب یک اسطوره بازسازی می‌کند. به گفته رحمتی، این بازسازی اسطوره‌ای در شاهنامه فردوسی خالصانه به کاراکتری به نام رستم اختصاص دارد که از جان و همه چیز خود برای این سرزمین می‌گذرد، حتی اگر به اشتباه پسر خود، سهراب، را بکشد. رحمتی با نقل قولی از بهرام بیضایی که می‌گوید «این رستم و سهراب، پسر ندید مگر آنگاه که کشت»، این لایه‌های تراژیک و انسانی شاهنامه را بی‌نظیر توصیف کرد.

وی هنرهایی مثل شبیه‌خوانی را تکمیل شده‌ای از نقالی و پرده‌خوانی دانست و گفت این هنرها روحیه شهادت‌طلبی، جانبازی و ایستادگی در برابر هر نوع ظلمی را منتقل می‌کنند؛ فرقی نمی‌کند ظالم در کدام خطه و کشوری باشد. شاهنامه به ما می‌آموزد که می‌توان در برابر حمله کسانی که قصد لطمه زدن به فرهنگ و تمدن این کشور را دارند، ایستاد.

رحمتی تأکید کرد که این مسأله فقط مربوط به ایدئولوژی یا روزه‌های خاصی نیست، بلکه در طول تاریخ این جریان همواره موج می‌زند و وجود دارد. مجید رحمتی در پایان، با اقتباس از یک سخن معروف، اظهار کرد: اگر نیت یک ساله دارید، گندم بکارید. اگر نیت ده ساله دارید، درخت بکارید. اما اگر نیت صد ساله دارید، آدم تربیت کنید. او در جمله پایانی خود تأکید کرد: سینماتوگراف و تئاتر، آدم تربیت می‌کند.

اپلیکیشن‌ها و نرم‌افزارهای گوناگون، تشخیص راست از دروغ را بسیار دشوار توصیف کرد. او در این شرایط، تئاتر را یکی از تأثیرگذارترین هنرها در هر جامعه‌ای دانست و افزود: در برنامه «برای ایران سرچشمه هنر»، همراه با هنرمندانی چون مصطفی سعیدی که برای هنر بی‌بدیل نقالی و شاهنامه‌خوانی زحمت کشیده‌اند، تمام قد به احترام حکیم ابوالقاسم فردوسی، شاعر قرن چهارم، ایستاده‌ایم تا قصه‌هایی از رزم‌ها، بزم‌ها و عاشقانه‌های شاهنامه را برای مخاطب امروز بازگو کنیم.

به باور او، اگر خواهان راهگشایی برای آینده هستیم، باید نقدی به گذشته خود بزنیم؛ بدانیم در گذشته چه هنرهایی مردم را دور هم جمع می‌کرد و سپس همان هنرها را به زبان امروزی و آپدیت شده برای مخاطب امروز ارائه دهیم. رحمتی با اشاره به بخش‌های مختلف شاهنامه، توضیح داد که ادبیات حماسی (اپیک) که به غلط تنها حماسه ترجمه شده، در حقیقت روایت و قصه‌گویی است و به سخن فردوسی اشاره کرد که «رستم پلی بود در سیستان / منش کردمش رستم داستان»؛ یعنی مردم

معنا به تماشگر فراهم می‌آورد. مجید رحمتی، تأکید کرد که اگر یک هنرمند تئاتر موفق شود این انتقال را انجام دهد، رسالت خود را به‌عنوان هنرمند عصرش به انجام رسانده است.

این بازیگر تئاتر و تلویزیون در پاسخ به کسانی که تئاتر را مقوله‌ای غیرسیاسی می‌دانند، اظهار داشت که اتفاقاً تئاتر می‌تواند بسیار سیاسی باشد و حتی تلنگری نیز به سیاستمداران بزند. وی به خاطره‌ای از یک کارگردان آلمانی اشاره کرد که سال‌ها در جشنواره فجر شرکت داشت و بیان کرد: آن کارگردان تعریف می‌کرد که در آلمان، هر سال نزدیک سال نوی میلادی، تمام سردمداران، هنرمندان شهر و کشور از هر رشته‌ای دور هم جمع می‌شوند و از هنرمندان می‌خواهند که نقطه‌ضعف‌ها، نقطه‌قوت‌ها و ایرادهای جامعه را در قالب هنر به آنها ارائه دهند. رحمتی با استناد به این مثال، هنر را تاج سر آفرینش خواند و گفت بنیان هیچ منزلتی بدون هنر پایدار نیست.

رحمتی با اشاره به تشدید آرا و اطلاعات متناقض در رسانه‌های مختلف از جمله فضای مجازی، ماهواره‌ها،

این روزها که حال بسیاری از مردم خوش نیست، محوطه تئاتر شهر میزبان برنامه «برای ایران سرچشمه هنر» است؛ رویدادی از سوی بخش هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که تلاش دارد با تکیه بر هنرهای نمایشی اصیل، به ویژه نقالی و شاهنامه‌خوانی، همبستگی اجتماعی را تقویت کند. مجید رحمتی، بازیگر شناخته شده تئاتر و تلویزیون، از جمله هنرمندانی است که در این برنامه به اجرای نقالی می‌پردازد. او در گفت‌وگو با خبرنگار صبا، از دلایل حضورش، جایگاه تئاتر در شرایط کنونی و درس‌های شاهنامه برای مخاطب امروز گفت.

مجید رحمتی، در حاشیه برنامه «برای ایران سرچشمه هنر» در محوطه تئاتر شهر، حضور در این رویداد را ناشی از دو عامل دانست: نخست، زحمات پشت صحنه دوستانی که هر رویداد هنری موفق را ممکن می‌کنند، و دوم، مهم‌تر از همه، حس همبستگی مردمی که در این روزهای سخت بیش از هر زمان دیگری به آن نیاز داریم. او با اشاره به ۲۷ مارس (۷ فروردین) که همزمان با روز جهانی تئاتر و روز ملی هنرهای نمایشی بود، تئاتر را «حکم خانه زندگی» توصیف کرد و گفت که هنرمندان سال‌هاست با این رسانه فعالیت می‌کنند و باید حرف خود را از طریق هنر به جامعه منتقل کنند. به باور رحمتی، اگرچه سخنرانی، مقاله، شعر، ادبیات و سینما هر کدام می‌توانند رسالت خود را ادا کنند، اما تئاتر به دلیل بی‌واسطه بودنش، فرصتی بی‌نظیر برای انتقال

